

SOCIALDEMOKRATERNA – REGION KALMAR LÄN

Sammanfattning av partiets svar på Prostatacancerförbundets frågor inför valet 2026.

I korthet

Socialdemokraterna i Region Kalmar län betonar **konkreta regionala förbättringar, tidig införande av screening (2025)**, systematiskt arbete med **SVF**, utbyggd **diagnostisk kapacitet (MR)** och en sammanhållen, person och familjecentrerad vårdkedja. Partiet kombinerar **nationella vårdprogram och kunskapsstyrning** med **praktiska regionala åtgärder** och vill att staten tar ett större ansvar för läkemedelsförsörjningen.

ÅTAGANDEN (konkreta löften)

- Ställer sig bakom **nationellt screeningprogram med start 2025**.
- Har beslutat om **utökad MRkapacitet i Oskarshamn**.
- Avser ta fram en **regional cancerstrategi** i linje med den nationella.
- Vidareutvecklar och inför **Min vårdplan cancer** diagnos för diagnos.
- Vill införa **riksapotek** för att säkra jämlik läkemedelstillgång.

INRIKTNINGAR (ambitioner och viljeinriktning)

Screening

Ja till nationellt screeningprogram med tidigt införande.

Jämlik vård

Vården ska vara kunskapsbaserad genom nationella vårdprogram och SVF, med starkt samarbete i Sydöstra sjukvårdsregionen för att jämna ut skillnader.

Väntetider / SVF

Systematiskt förbättringsarbete utifrån analys av faktiska flaskhalsar, särskilt inom prostatacancer.

Vårdkedja / multiprofessionellt arbete

Ingen patient ska tappa bort sig mellan utredning, behandling och tiden efteråt. Tydligt ansvar och sammanhang genom hela vårdkedjan.

Läkemedel

Staten måste ta ett större ansvar för läkemedelsförsörjningen för att minska regionala skillnader.

Rehabilitering

Rehabilitering ska utgå från hela människan och erbjudas under hela processen, även efter avslutad behandling.

Kompetens / arbetsmiljö

Vill stärka utbildning, förbättra arbetsmiljö och frigöra mer tid till patientnära arbete samt fortsätta investeringar i diagnostik.

Stöd / kontaktsjuksköterska

Person och familjecentrerad vård med tydliga kontaktvägar och samordning för både patient och närstående.

Patientinflytande

Patienters och närståendes erfarenheter ska tas tillvara strukturerat och omsättas i konkreta förbättringar.

Kort sammanfattning av svar per fråga

Socialdemokraterna (S) – Region Kalmar

- **Screening:** Ja, införande 2025.
- **Jämlig vård:** Nationella vårdprogram, regional samverkan och kunskapsstyrning.
- **Väntetider/SVF:** Konkreta analyser och åtgärder kopplat till flaskhalsar.
- **Vårdkedja:** Sammanhållen vård med tydligt ansvar genom hela processen.
- **Läkemedel:** Vill att staten tar större ansvar; föreslår riksapotek.
- **Rehab:** Nationellt vårdprogram, multiprofessionella team och liveftercancerfokus.
- **Kompetens/arbetsmiljö:** Utbildning, bättre villkor och investeringar i diagnostik.
- **Stöd/kontaktsjuksköterska:** Person och familjecentrerad vård, tydliga kontaktvägar.
- **Patientinflytande:** Strukturerad patientmedverkan och uppföljning av patientupplevelser.

Samtliga svar per sakfråga (7–17)

Socialdemokraterna (S) – Region Kalmar

7. Ställer sig ert parti bakom ett nationellt screeningprogram för prostatacancer inom mandatperioden, där män i åldern 50–74 år aktivt kallas till testning?

Svar: Ja

8. Hur snart, vilket år, vill ni i så fall att det ska införas?

Svar: 2025

9. Hur vill ert parti säkerställa att prostatacancerpatienter får tillgång till bästa dokumenterade vård, oavsett var i landet de bor?

Svar: I Region Kalmar län bedrivs vården kunskapsbaserat genom nationella vårdprogram och standardiserade vårdförlopp, och vi stärker samarbetet inom Sydöstra sjukvårdsregionen för att jämna ut skillnader och använda kompetens och kapacitet smartare. I Region Kalmar län ska cancervårdens processer fortsätta kartläggas och optimeras och en regional cancerstrategi tas fram under planperioden, i linje med den nationella cancerstrategin.

10. Vad vill ni göra för att korta väntetiderna inom prostatacancervården, särskilt i relation till det standardiserade vårdförloppet (SVF)?

Svar: I Region Kalmar län arbetar vi systematiskt med SVF. I årsredovisningen för 2024 framgår att 82 procent av nya cancerfall utreddes inom SVF. Prostatacancer är dock en av diagnoserna som analyserats för förbättringsarbete kopplat till långa väntetider.

I ledtidsgranskningen för SVF prostatacancer lyfts också konkreta flaskhalsar: brist på urologer i södra länsdelen (påverkar ledtid till biopsi och PADsvar) och behov av att justera bokningsrutiner. Samtidigt pekas ökad tillgänglighet till MR prostataundersökningar ut som en viktig förbättring.

Som socialdemokrater är vi samtidigt tydliga med att detta inte räcker. Vi vill fortsätta prioritera cancervården så att ledtiderna kortas ytterligare och så att resurser, kompetens och arbetssätt bättre matchar patienternas behov.

Vi har redan beslutat om en tydlig kapacitetsförstärkning: MRkapaciteten har utökats i Oskarshamn, och på sikt ska alla MRundersökningar för OPT i länet utföras i Oskarshamn (med motsvarande kapacitetsökning i Västervik under 2027).

11. Hur kommer ni att medverka till etablering av multiprofessionella enheter som kan erbjuda en sammanhållen vårdkedja från diagnos till rehabilitering?

Svar: En sammanhållen vårdkedja är helt avgörande. För oss handlar det om att ingen ska känna sig borttappad mellan utredning, behandling och tiden efteråt. Patienten ska möta en vård som hänger ihop, där ansvar är tydligt och där stöd finns även när den medicinska behandlingen är avslutad.

Ett viktigt verktyg är Min vårdplan cancer via 1177, som stärker patientens delaktighet och trygghet. Det arbetet vill vi fortsätta utveckla och vi ser att verktyget byggs ut diagnos för diagnos i takt med nationellt införande.

12. Vad vill ert parti göra för att garantera att prostatacancerpatienter har jämlik tillgång till läkemedel i hela landet?

Svar: Vi vill minska omotiverade regionala skillnader genom att vården styrs av bästa kunskap och gemensamma arbetssätt. I Region Kalmar län ingår detta i arbetet med kunskapsstyrning och kunskapsstöd, där syftet uttryckligen är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården.

I Region Kalmar län arbetar vi med kunskapsstyrning för att minska omotiverade skillnader, men som parti är vi tydliga med att staten måste ta ett större ansvar för läkemedelsförsörjningen. Det ska inte spela någon roll var i landet man bor eller vilken regions ekonomi man råkar tillhöra.

Därför vill Socialdemokraterna införa riksapotek.

13. Hur vill ni säkerställa att rehabilitering erbjuds alla prostatacancerpatienter och deras närstående och att den utgår från hela människan, inte bara medicinska parametrar?

Svar: Vi delar helt bilden att rehabilitering måste utgå från hela människan och erbjudas genom hela processen. I Region Kalmar län utgår cancerrehabilitering från nationellt vårdprogram och vi har strukturer för att bedöma behov tidigt och följa upp (hälsoskattning) samt koppla på multiprofessionella team vid mer komplexa behov. Som socialdemokrater vill vi fortsätta stärka rehabiliteringen, med fokus på livet efter cancer.

14. Vad vill ert parti göra för att förbättra kompetensförsörjningen och arbetsmiljön inom prostatacancervården?

Svar: Bristen på urologer påverkar ledtider, det är tydligt i ledtidsgranskningen 2025 av SVF prostatacancer. För Socialdemokraterna är kompetensförsörjning en helt avgörande fråga för hälso- och sjukvårdens framtid. En god arbetsmiljö och rimliga villkor är en förutsättning för att kunna rekrytera och behålla personal.

Vi vill:

- Stärka utbildnings och ST-lösningar i samverkan med lärosäten och sjukvårdsregionen

- utveckla arbetssätt som frigör mer tid för patientnära arbete
- fortsätta investera i diagnostik och teknisk utrustning, som MR och PET/CT

15. Hur vill ert parti stärka stödet till prostatacancerpatienter och deras närstående, inklusive tillgång till kontaktsjuksköterska?

Svar: För Socialdemokraterna är det avgörande att prostatacancerpatienter och deras närstående upplever trygghet, tydlighet och sammanhang genom hela vårdprocessen. I Region Kalmar län finns en tydlig inriktning mot person och familjecentrerad vård samt verktyg som Min vårdplan cancer, som syftar till att stärka patientens delaktighet, ge tydlig information och skapa bättre överblick över vården. Som socialdemokrater vill vi fortsätta utveckla vården i den riktningen.

16. Ser ni patientorganisationer som en resurs i vården?

Svar: Ja

17. Hur vill ni ta till vara patienternas erfarenhet för att utveckla sjukvården?

Svar: Vi ser patientorganisationer, som Prostatacancerförbundet, som en mycket viktig resurs. De bidrar med erfarenhetsbaserad kunskap som vården själv aldrig fullt ut kan ersätta. Patienternas och närståendes erfarenheter ska därför tas till vara strukturerat i utvecklingen av cancervården. Inte bara i dialog, utan i konkreta förbättringar.

VAR LIGGER DE TYDLIGASTE SKILLNADERNA?

Socialdemokraterna (S) region Kalmar mot övriga partier som svarat i region Kalmar (KD, M, S, V)

- **Screening:** Tidigast införande (**2025**) jämfört med övriga Kalmarpartier.
- **Väntetider:** Mest **konkreta och regionspecifika svar**, med faktiska exempel och redan beslutade åtgärder.
- **Vårdkedja:** Stark betoning på **sammanhang efter avslutad behandling**.
- **Läkemedel:** Tydligast krav på **statligt ansvar genom riksapotek**.

Kort slutsats

Socialdemokraterna i Region Kalmar kombinerar **nationell kunskapsstyrning** med **handson regionalt förbättringsarbete**. De sticker ut genom **tidig screening**, detaljerad analys av faktiska flaskhalsar i prostatacancervården och redan fattade beslut om kapacitetsutbyggnad. Fokus ligger på trygghet, sammanhang och livet efter cancer – inte enbart den akuta behandlingen.